

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-81/14

Nannoka Vulcanus Industries BV
v.
College van gedeputeerde staten van Gelderland

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Raad van State (Nizozemsko)]

„Řízení o předběžné otázce — Směrnice 1999/13/ES — Příloha II B — Znečištění ovzduší — Těkavé organické sloučeniny — Omezování emisí — Používání organických rozpouštědel při některých činnostech a v některých zařízeních — Povinnosti použitelné na stávající zařízení — Prodloužení“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 10. září 2015

1. *Životní prostředí — Znečištění ovzduší — Omezování emisí těkavých organických sloučenin vznikajících při používání organických rozpouštědel — Směrnice 1999/13 — Požadavky použitelné na stávající zařízení — Realizace plánu snižování emisí — Možnost prodloužení lhůty pro vývoj náhražek — Rozsah*

[Směrnice Rady 1999/13, příloha II B, bod 2 první pododstavec písm. i)]

2. *Životní prostředí — Znečištění ovzduší — Omezování emisí těkavých organických sloučenin vznikajících při používání organických rozpouštědel — Směrnice 1999/13 — Požadavky použitelné na stávající zařízení — Realizace plánu snižování emisí — Možnost prodloužení lhůty pro vývoj náhražek — Nezbytnost žádosti podané provozovatelem a povolení poskytnutého příslušnými orgány — Posuzovací pravomoc příslušející příslušným orgánům — Skutečnosti, které je třeba vzít v úvahu*

[Směrnice Rady 1999/13, příloha II B, bod 2 první pododstavec písm. i)]

1. Příloha II B směrnice 1999/13 o omezování emisí těkavých organických sloučenin vznikajících při používání organických rozpouštědel při některých činnostech a v některých zařízeních musí být vykládána v tom smyslu, že prodloužení lhůty, které je stanoveno v jejím bodě 2 prvním pododstavci písm. i), lze přiznat provozovateli „zařízení“ ve smyslu čl. 2 bodu 1 této směrnice pro realizaci jeho plánu snižování emisí těkavých organických sloučenin, jestliže náhražky s nízkým nebo nulovým obsahem rozpouštědel jsou ještě ve stavu vývoje, ačkoli pro toto zařízení lze předpokládat konstantní obsah netěkavých látek ve výrobku, který může být využit k definici referenčního bodu pro snižování emisí.

Možnost poskytnout provozovateli prodloužení lhůty nezbytně znamená, že bude možné prodloužit všechny lhůty uvedené v této směrnici, zejména lhůtu, která v případě stávajících zařízení končí dne 31. října 2007. Jiný výklad by přílohu II B bod 2 první pododstavec písm. i) uvedené směrnice zbavil jeho normativního charakteru a zredukoval by toto ustanovení na pouhé vysvětlení k výpočtu dotčené lhůty.

Mimoto je sice pravda, že podle přílohy II B bodu 2 druhého pododstavce směrnice 1999/13 je standardní plán určen pro použití v zařízeních, v nichž lze předpokládat konstantní obsah netěkavých látek ve výrobku, který může být využit k definici referenčního bodu pro snižování emisí, přesto tento plán nepředstavuje zvláštní pravidlo, které by vylučovalo prodloužení lhůty provozovatelům takových zařízení. Možnost poskytnout prodloužení lhůty, pokud jde o všechny typy zařízení, bez ohledu na přijatý plán snižování emisí, ostatně potvrzuje i *ratio legis*, na kterém jsou založena ustanovení směrnice 1999/13 týkající se prodloužení lhůty a zařízení s konstantním obsahem netěkavých látek ve výrobku. Na jedné straně je totiž prodloužení lhůty vyjádřením zásady proporcionality. Na druhé straně, jak vyplývá z bodu 8 odůvodnění směrnice 1999/13, tato směrnice vychází z úvahy, že je možné emise organických sloučenin vyloučit nebo snížit méně škodlivými náhražkami, jež jsou nebo v nejbližších letech budou dostupné. V tomto ohledu cíl sledovaný zavedením kritéria týkajícího se přítomnosti konstantního obsahu netěkavých látek ve výrobku vůbec neodpovídá *ratio legis*, na kterém jsou založena ustanovení směrnice 1999/13 týkající se možnosti poskytnout prodloužení lhůty v případě, kdy jsou náhražky s nízkým nebo nulovým obsahem rozpouštědel ještě ve stavu vývoje.

Konečně jelikož ze znění přílohy II B směrnice 1999/13 nelze jednoznačně vyvodit jiný výklad této přílohy, byl by takový výklad v rozporu se zásadou právní jistoty, která vyžaduje, aby právní úprava Unie umožnila dotčeným osobám seznámit se s rozsahem povinností, které jim stanoví, a tyto osoby musí mít možnost jednoznačně znát své povinnosti a podle toho jednat.

(viz body 50, 53, 55–58, 61, 62, 64, výrok 1)

2. Příloha II B bod 2 první pododstavec písm. i) směrnice 1999/13 o omezování emisí těkavých organických sloučenin vznikajících při používání organických rozpouštědel při některých činnostech a v některých zařízeních musí být vykládána v tom smyslu, že prodloužení lhůty pro realizaci plánu snižování emisí těkavých organických sloučenin vyžaduje povolení příslušných orgánů, které předpokládá předchozí žádost dotčeného provozovatele.

V tomto ohledu musí být prodloužení lhůty upravené v příloze II B bodu 2 prvním pododstavci písm. i) směrnice 1999/13 jakožto výjimka z obecných ustanovení této směrnice vykládáno restriktivně, při současném zohlednění cílů sledovaných touto přílohou, totiž podpořit vývoj náhražek a zohlednit zásadu proporcionality. Kromě toho ze samotného znění uvedené přílohy, které předpokládá jen „prodloužení“ lhůty, vyplývá, že realizace plánu snižování emisí vycházejícího z této přílohy musí být časově omezena.

Proto za účelem určení, zda se prodloužení lhůty musí poskytnout provozovateli k realizaci plánu snižování emisí těkavých organických sloučenin, a stanovení rozsahu případně poskytnutého prodloužení lhůty přísluší těmto příslušným orgánům, aby v rámci posuzovací pravomoci, kterou mají, především ověřily, že náhražky, které jsou vhodné pro použití v dotčených zařízeních a mohou snížit emise těkavých organických sloučenin, se skutečně vyvíjejí, že probíhající práce mohou s ohledem na poskytnuté poznatky dospět k vyvinutí takových výrobků a že neexistuje alternativní opatření, které by při nižších nákladech mohlo vést k srovnatelnému nebo dokonce většímu snížení emisí, a zejména že už nejsou dostupné jiné náhražky. Mimoto je třeba zohlednit poměr mezi snížením emisí, které umožní vyvíjené náhražky, jakož i náklady na tyto výrobky, a dodatečnými emisemi vyplývajícími z prodloužení lhůty, jakož i náklady případných alternativních opatření. Délka prodloužení lhůty nesmí přesáhnout nezbytný čas na vývoj náhražek. Uvedené je třeba posoudit s ohledem na všechny relevantní skutečnosti, a zejména s ohledem na objem dalších emisí, který vyplyne z prodloužení lhůty, a případné náklady na alternativní opatření, ve vztahu k rozsahu snížení emisí, které umožní náhražky, které se vyvíjejí, a k nákladům na tyto výrobky.

(viz body 73–77, 83, výrok 2)